



TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 28. 6. 2018

Dějiny umění v českých zemích 800–2000 / Art in the Czech Lands 800–2000. Ústav dějin umění AV ČR vydává nejzásadnější knihu o umění v českých zemích za poslední desetiletí

14 let práce, 33 autorů, 992 stran, 800 ilustrací a bezmála 4 kilogramy – kniha, která vznikla na půdě Ústavu dějin umění AV ČR (ÚDU AV ČR), ohromuje nejen čísly, ale hlavně obsahem. Tři desítky autorů vytvořily jedinečné dílo, které završuje předchozí úspěšné šestisvazkové Dějiny českého výtvarného umění a přináší nové poznatky v oblasti dějin umění.

„Kniha má zcela odlišnou koncepci, než předchozí publikace tohoto žánru. I ti autoři, kteří jsou zastoupení v šestidílných *Dějínách českého výtvarného umění*, napsali své texty znovu, na základě nových poznatků a nových metod uměleckohistorické práce,“ říká jeden z hlavních editorů knihy Rostislav Švácha, který je dlouholetým vědeckým pracovníkem ÚDU AV ČR a letošním nositelem ceny Magnesia Litera.

Editoři knihy se rozhodli představit české výtvarné umění prostřednictvím takzvaných rodinek. Jde o skupiny několika uměleckých děl spojených například způsobem vzniku nebo příslušností k určitému směru. Došlo také k posunu názvu z „českého umění“ na „umění v českých zemích“. Nejedná se jen o prostou změnu názvu, ale i posun v přístupu historiků umění. Ti v knize berou v potaz nejen čistě české umělce, ale do knihy zahrnují i umění německy mluvících autorů, tvůrců židovského původu nebo architektů s italskými kořeny. Kniha se věnuje nejen malířství, ale také sochařství, architektuře, knižní malbě, uměleckému řemeslu, fotografii i jiným druhům umělecké tvorby na českém území.

Kniha je rozdělena na tři základní části, které jsou zdůrazněny i graficky. „Tři symboly zastupují výtvarné formy tří období – středověku, novověku a moderního umění – a usnadňují čtenáři rychlou orientaci v knize,“ vysvětluje Taťána Petrasová, která je hlavní editorkou knihy společně s Rostislavem Šváchou. Právě na grafickou podobu knihy kladli autoři velký důraz. Vytvořili ji Tereza Hejmová a Štěpán Malovec, nositelé cen v soutěži Nejkrásnější kniha.

Hlavním podnětem k vydání knihy byla její anglická verze. „Primárně jsme mysleli na zahraniční čtenáře, anglicky psané souhrnné dílo o umění v českých zemích totiž dosud chybělo,“ vysvětluje profesor Švácha.

Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění AV ČR, vydává knihu ve spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae societas. Jedním z důvodů spolupráce je vysoká kvalita jejich knih po stránce grafického i tiskařského zpracování. „Přistupuje i k vysokonákladovým titulům skoro jako k bibliofilii,“ dodává doktorka Petrasová. Nakladatelství je stejně jako grafici vítězem mnoha cen soutěže Nejkrásnější kniha.

Kniha je tak vrcholným dílem, které ohromí jedinečnými texty, kvalitními ilustracemi, nápaditou grafikou a v neposlední řadě i svou váhou. A proto malé upozornění na závěr:

„Kniha váží tolik, že nedoporučujeme si ji brát do postele,“ uzavírá s úsměvem Taťána Petrasová.

Dějiny umění v českých zemích 800–2000 a anglickou mutaci Art in the Czech Lands 800–2000 vydává Artefactum a Arbor vitae societas za podpory partnerů European Arts a 8mička v nákladu 3000 ks v české a 1000 ks v anglické verzi. K dostání bude v distribuční síti knihkupectví Kosmas a dalších vybraných knihkupectvích. Proces vzniku knihy mapuje 15minutový dokument, jehož režisérkou je Eva Lammelová.

Oficiální anotace knihy:

Naši čtenáři zatím neměli příležitost seznámit se s dějinami umění v Čechách a na Moravě v jednom knižním svazku. Tuto mezeru vyplňuje bohatě ilustrovaná týmová práce Ústavu dějin umění AV ČR v Praze, která sleduje proměny umělecké tvorby v českých zemích od Velké Moravy po současnost. Zabývá se malířstvím, sochařstvím, architekturou, knižní malbou, uměleckým řemeslem, fotografií i jinými druhy umělecké tvorby; osm stovek vybraných děl zasazuje do historických souvislostí jejich vzniku. Jádrem knihy tvoří takzvané "rodinky", skupiny dvou, tří nebo čtyř uměleckých prací, které spojuje dohromady osobnost královského nebo šlechtického objednavatele, vznik díla v prostředí starých klášterů, na půdě moderních akademií nebo na pozadí dobových náboženských nebo politických proudů, příslušnost k vyhraněnému uměleckému směru, různá ztvárnění jednoho tématu i jiné zajímavé vazby. V "rodinkách" se čtenářům představí nejvýznamnější umělecké výkony spojené s českým územím i nejvýznamnější umělecké osobnosti, od mistra Theodorika a Petra Parléře přes tvůrce kubistické a meziválečné avantgardy po současné umělce Veroniku Bromovou nebo Federicu Díaze. Kniha vychází v české a anglické mutaci.



Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i.

Ústav dějin umění je součástí Akademie věd ČR od jejího vzniku v roce 1953. Jeho vědečtí pracovníci se zaměřují na výzkum v oblasti dějin a teorie výtvarného umění a architektury a na uměleckohistorickou topografii. Podílejí se na domácích i zahraničních výzkumných projektech, jsou kurátory výstav i autory knih o umění a statí publikovaných v domácích i zahraničních vědeckých časopisech a sbornících. Působí jako pedagogové na vysokých školách a přednášejí doma i v zahraničí. Pozornost věnují také problematice ochrany kulturního dědictví. Mezi nejvýznamnější projekty patří několikasvazkové Dějiny českého výtvarného umění a soupisy Uměleckých památek Čech, Moravy, Slezska a Prahy. Od svého vzniku vydává Ústav dějin umění také mezinárodně respektovaný oborový časopis Umění/Art.

Arbor vitae societas, s. r. o.

Arbor vitae se od svého založení v roce 1992 věnuje vydávání knih o výtvarném umění, pořádání a produkci výstav. Vydávané knihy rozřazuje do několika edic – v edici De arte, čítající dnes 30 titulů, vycházejí deníky, eseje a vzpomínky významných českých a světových malířů, sochařů a architektů; v edici Texty o architektuře základní díla českého i světového architektonického myšlení; v edici Vera effigies textové monografie významných umělců přelomu 19. a 20. století; v edici AV poezie, próza a literární eseje s výtvarným doprovodem. Převážnou část edičního plánu tvoří monografie umělců, směrů a výtvarných fenoménů. Arbor vitae vydalo za 25 let své existence více, než 400 titulů o umění, nejen v českých zemích. Knihy vydané Arbor vitae získaly 38 cen v soutěži Nejkrásnější kniha roku, což je v dějinách soutěže absolutní rekord. Dále byly opakovaně oceněny v prestižních soutěžích Gloria musaealis, Czech Grand Design, Nejkrásnější kniha Slovenska, Cena F. X. Šaldy, Zlatá stuha, Magnesia litera, 2x získaly ocenění i v soutěži Nejkrásnější knihy světa.

Kontakt pro média:

MgA. Barbara Gajewská
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
Husova 4
110 00 Praha 1
M 607 630 453
E gajewska@udu.cas.cz

www.udu.cas.cz

www.arborvitae.cz